

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj) a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobců:

a) Ing. J.P.,

bytem ...

b) D.P.,

bytem ...

c) L. P.,

bytem ...

všichni zastoupení advokátem JUDr. Ing. Miroslavem Noskem
sídlem Havlíčkova 690/11, Tábor

proti

žalovanému:

Ministerstvo dopravy

sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1) Z. A. , DiS.,

bytem ...

2) J. A.,

bytem ...

3) V. A.,

bytem ...,
zastoupený Z. A., DiS.,
bytem ...
4) Z. A.,
bytem ...
zastoupená Z.A. , DiS.,
bytem ...

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2017, č. j. 120/2017-120-STSP/3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobci se žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2017, č. j. 120/2017-120-STSP/3 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jejich odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 23. 1. 2017, č. j. 891/DS/16-13. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost o odstranění pevné překážky na účelové komunikaci sloužící jako příjezdová komunikace k nemovitostem č. e. x a x a č. p. x a x v k. ú. x, která vyúsťuje na místní komunikaci na pozemku p. č. x v k. ú. x.

II.

Žaloba

2. Žalobci shrnuli, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval otázkou, zda předmětná pozemní komunikace na pozemku parc. č. x v k. ú. x splňuje znaky veřejně přístupné účelové komunikace, a to 1. jedná se o zřetelnou, v terénu patrnou cestu, určenou k užití vozidly a chodci pro účel dopravy; 2. pozemní komunikace slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků; 3. vlastník pozemku, po kterém cesta vede, či jeho právní předchůdce, vyslovil souhlas s užíváním cesty neomezeným okruhem osob, přičemž souhlas je možno dát i mlčky, konkludentně, např. tím, že cesta vedoucí přes pozemek v soukromém vlastnictví byla odnepaměti veřejně užívána; 4. je zde naléhavá komunikační potřeba.
3. Správní orgány dospěly k závěru, že podmínky 3 a 4 nejsou splněny, s čímž žalobci nesouhlasili. Ke třetímu definičnímu znaku uvedli, že právo obecného užívání pozemních komunikací není institutem soukromého práva, nýbrž veřejnoprávním oprávněním založeným na zákoně o pozemních komunikacích. Pokud vlastník pozemku zřídí

účelovou komunikaci nebo souhlasí s jejím užíváním, stává se tato komunikace veřejně přístupnou a vztahuje se na ni nadále obecné užívání pozemní komunikace. Souhlas vlastníka cesty, příp. pozemku nemusí být výslovný, postačí i souhlas udělený mlčky, tedy tím, že vlastník veřejnosti v užívání cesty nijak nebránil. Nerušené užívání komunikace po několika desetiletích lze považovat za konkludentní souhlas s veřejným užíváním cesty. Jakmile jednou účelová komunikace na pozemku vznikne, nemůže být z vůle vlastníka zrušena.

4. Ačkoliv správní orgán I. stupně citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2009, sp. zn. 1 As 76/2009, správní orgány se tímto judikátem neřídily. V řízení bylo prokázáno, že vznik předmětné pozemní komunikace lze datovat mezi 60. léta 20. stol. a rok 1989 (arg.: svědecké výpovědi svědků JUDr. R.B., L.K. , F.Š.). Správní orgán I. stupně uzavřel, že se jedná o cestu užívanou odnepaměti. V řízení nebyl učiněn jediný důkaz, že by vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako veřejně přístupná účelová komunikace, s tímto vyslovil kvalifikovaný nesouhlas. V takovém případě předmětná pozemní komunikace splňuje třetí definiční znak.
5. Čtvrtý definiční znak nutné komunikační potřeby je dán tehdy, pokud je cesta nezbytná pro dopravní obsluhu či obhospodařování konkrétní nemovitosti či skupiny nemovitostí. Tak tomu není, pokud je k nemovitosti zajištěn srovnatelný přístup po veřejné cestě ve vlastnictví obce či státu. Na druhou stranu ani existence jiného přístupu k nemovitosti nemusí znamenat, že tu není dán znak nutné komunikační potřeby, zejm. pokud je alternativní přístup kvalitativně horší než cesta, o kterou se jedná.
6. Správní orgány uvedly dva alternativní srovnatelné přístupy k nemovitostem žalobců ve vztahu k předmětné pozemní komunikaci. Přístup z pozemní komunikace na pozemku parc. č. x po schodišti s převýšením cca 2 m není dle žalobců zcela zjevně srovnatelnou alternativou ve vztahu k přístupu po předmětné pozemní komunikaci, neboť po schodišti není možno jet automobilem. Ani přístup od silnice III/22137 po lesní cestě na pozemku parc. č. x a dále přes pozemky parc. č. st. x a parc. č. x není srovnatelnou alternativou přístupu k nemovitostem žalobců. Pozemek parc. č. x – lesní pozemek, k. ú. x, je lesním pozemkem ve vlastnictví České republiky, Lesů České republiky, s. p., který je určen k plnění funkcí lesa a nachází se v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů nebo zdrojů přírodních minerálních vod. Dle ust. § 20 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb. je v lesích mj. zakázáno rušit klid a ticho a jezdit a stát s motorovými vozidly. Po uvedené lesní cestě nelze jezdit motorovými vozidly. Není tedy vhodnou alternativou přístupu k nemovitostem žalobců. Vlastníci pozemků parc. č. st. x a parc. č. x nevyslovili souhlas s tím, aby žalobci mohli přes jejich pozemky chodit a jezdit, resp. pan D.J. udělil žalobcům souhlas s užíváním jeho pozemku parc. č. x za účelem příjezdu k nemovitostem žalobců až v r. 2016, kdy byl přístup po předmětné pozemní komunikaci překážkami zahrazen a kdy veřejně přístupná účelová komunikace na pozemku parc. č. x již mnohá desetiletí existuje.
7. Správní orgány považovaly přístupy uvedené shora za alternativní přístup k nemovitostem žalobců, aniž uvažovaly o tom, zda žalobci mohou tento přístup užívat. Nevedli o tom žádné dokazování. Přitom je zřejmé, že po lesní cestě na pozemku parc. č. x nemohou žalobci jezdit motorovými vozidly, přístup po této cestě je tedy kvalitativně mnohem horší než po předmětné pozemní komunikaci, a přístup přes pozemky parc. č. st. x a parc. č. x nemohou žalobci užívat, neboť vlastníci nevyslovili souhlas s tím, aby žalobci mohli přes jejich pozemky chodit a jezdit. Skutečnost, že někteří svědci v řízení uvedli, že tuto cestu někdy v minulosti užívali, stejně jako žalobci v době, kdy přístup po předmětné pozemní

komunikaci je překážkami zahrazen, nemůže být důkazem jiného alternativního přístupu, neboť tak svědci i žalobci učinili protiprávně, v rozporu se zákonem, v době, kdy předmětná pozemní komunikace již naplnila znaky veřejně přístupné účelové komunikace.

8. Příjezd žalobců k nemovitostem motorovými vozidly je nezbytný pro obsluhu, užívání a údržbu jejich nemovitostí. Vzhledem k argumentaci výše je čtvrtý definiční znak naplněn. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí, aniž by měl dostatek důvodů pro vydání rozhodnutí (ve vztahu ke 4. definičnímu znaku veřejně přístupné účelové komunikace, kdy nebyla prokázána možnost alternativního přístupu k nemovitostem žalobců). Rozhodl na základě skutkového stavu, který je v rozporu se spisem (ve vztahu k 3. definičnímu znaku veřejně přístupné účelové komunikace) a který nemá oporu ve spise (ve vztahu ke 4. definičnímu znaku veřejně přístupné účelové komunikace). Podstatně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem ve vztahu ke 4. definičnímu znaku veřejně přístupné účelové komunikace, kdy správní orgány nezjišťovaly ani neprokazovaly možnost alternativního přístupu k nemovitostem žalobců, aby mohly o existenci či neexistenci alternativního přístupu učinit závěr. Tím žalovaný porušil § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a ustanovení zákona č. 13/1997 Sb. v platném znění, neboť nerozhodl o povinnosti odstranit překážku z veřejně přístupné účelové komunikace, ač tak měl učinit. Žalobci navrhli, aby soud napadené i prvoinstanční rozhodnutí zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení a přiznal žalobcům právo na náhradu nákladů řízení.

III.

Doplnění žaloby

9. Žalobci následným podáním ze dne 5. 2. 2018 doplnili k prokázání neexistence srovnatelného alternativního přístupu k nemovitostem žalobců tři žádosti o zřízení komunikace (příjezdu), adresované Lesům České republiky, s. p., městu Jáchymov a panu D.J., a zamítavé odpovědi Lesů České republiky, s. p., a města Jáchymov. Z nich plyne, že vlastníci pozemků, po kterých by měl vést alternativní přístup a příjezd k nemovitostem žalobců, nevyslovili souhlas s tím, aby přes jejich pozemky žalobci chodili a jezdili, tedy žalobci nemají žádný srovnatelný alternativní přístup ke svým nemovitostem ve vztahu k předmětné pozemní komunikaci.

IV.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Uvedl, že v řízení bylo třeba nejprve posoudit charakter pozemní komunikace, na níž jsou pevné překážky umístěny, neboť mezi účastníky existoval spor o existenci a využití pozemní komunikace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2007, č. j. 6 Ans 2-2007-128). Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a dále konstatoval, že v průběhu řízení bylo prokázáno, že pozemní komunikace splňuje 1. definiční znak veřejně přístupné účelové komunikace. Správní orgán I. stupně to odůvodnil zejména fotodokumentací a ortofotomapami z let 2003, 2006 a 2012. Stejně tak bylo zjištěno i naplnění 2. definičního znaku, kdy předmětná komunikace spojuje jednotlivé nemovitosti č. p. x, č. p. x, č. e. x, x, č. p. x, x a č. e. x, x navzájem; dále slouží ke spojení těchto nemovitostí s pozemní komunikací na pozemku p. č. x, p. č. x a p. č. x se silnicí III. třídy č. 22137 na pozemku p. č. x. Správní orgán I. stupně uzavřel, že existují důvodné pochybnosti o splnění 3. znaku, tedy existence souhlasu vlastníka pozemní komunikace

s jejím obecným užíváním. K námitkám žalobců žalovaný odkázal na str. 21–22 prvoinstančního rozhodnutí a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 140/2014-85, z něhož vyplývá nezbytnost posuzovat splnění podmínky nutnosti komunikační potřeby i v případě, že právní předchůdce vlastníka pozemní komunikace souhlasil s jejím veřejným užíváním. Způsob příjezdu a přístupu k nemovitostem žalobců byl zcela jasně popsán na str. 23 prvoinstančního rozhodnutí. Listiny předložené k doplnění žaloby vznikly až po právní moci rozhodnutí žalovaného, tudíž nemohly být uplatněny v řízení před správním orgánem I. stupně ani v odvolacím řízení. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby soud nepřipustil provedení důkazu těmito listinami.

V.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení 1) a 2)

11. Ve svém obsáhlém vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) především uvedly, že napadené i prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou, dle zásad správního uvážení. Odkazovaly na dřívější řízení vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 57 A 19/2013 a u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 280/2014. Nerozporovaly naplnění prvního znaku veřejně přístupné účelové komunikace. Ke druhému znaku nesouhlasily se správním orgánem, neboť nemovitosti žalobců byly vždy dopravně obsluhovány bez závislosti na dotčeném pozemku. Všechny obytné objekty umístěné ve svahu mají od doby svého vzniku stanovenou přístupovou komunikaci (místní komunikaci, která po sjezdu ze silnice III. třídy č. 22137 začíná na pozemku p. č. x a za levotočivou zatačkou pokračuje na pozemek p. č. x), což osoby zúčastněné na řízení doložily archivními listinami do správního spisu. Ke změně přístupové komunikace nedošlo a závěry osob zúčastněných na řízení podporuje i územní plán, který danou místní komunikaci uvádí opakovaně jako páteřní obslužnou komunikaci. Stanovení přístupové komunikace k obytným objektům žalobců nebylo nikdy závislé na vůli současných majitelů pozemku p. č. x, žalobci měli možnost seznámit se s místní situací a teprve poté přistoupit k pořízení nemovitosti v místě se specifickými podmínkami (klimatické podmínky, krajina po důlní činnosti, svahová nestabilita, ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody). Osoby zúčastněné na řízení tuto skutečnost mnohokrát opakovaly s tím, že jako starousedlíci (trvalý pobyt od r. 1979) byly osobně přítomny tomu, jak se z místní komunikace do objektů dopravovalo uhlí, čisté prádlo apod. Před vchody dřevěných domů na svahu se vozidly nikdy nejezdilo, byla zde travnatá plocha, dětské pískoviště. Teprve po prodeji pozemků do soukromého vlastnictví a v období „rekonstrukčního boomu“ po r. 1989 se pod zástěrkou dopravy stavebního materiálu zprůjezdnily jednotlivé pozemky na svahu. Sjezd z místní komunikace na bezprostředně přiléhající nemovitost v minulosti nebyl a ani nyní není pokládán za veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Pozemek x v době zřízení sjezdu neexistoval, byl součástí pozemku x, k rozdělení došlo mezi lety 1984 a 1989. Přístupová komunikace k nově vzniklému pozemku p. č. x stanovena nebyla, pozemek bezprostředně přiléhá k místní komunikaci. Pro objekty k rodinné rekreaci č. e. x, x, které jsou ustaveny uprostřed nově vzniklého pozemku p. č. x, předchozí ani současný vlastník změnu přístupové komunikace nežádal. Další účelový podíl na zprůjezdnění pozemků na svahu měla žalobkyně c), která měla vydáno stavební povolení od r. 1997. Kolaudační řízení její stavby garáže proběhlo až v r. 2007, i když stavba byla majitelkou užívána mnohem dřív. Žalobci nerozporovali řízení o prodeji dotčeného pozemku v letech 2005 až 2006, ani řízení o územním souhlasu k umístění oplocení v r. 2008. V průběhu správního řízení o zprůjezdnění pozemku osob zúčastněných na řízení p. č. x vyšlo najevo, že žalobkyně c)

příjezdovou komunikaci neřešila v projektové dokumentaci ke stavebnímu povolení ke stavbě garáže, poté ani v rámci kolaudačního řízení. Proto se nabízela domněnka, že účelově čekala na uplynutí lhůty k případnému rozporování kolaudačního rozhodnutí své stavby garáže. Teprve od r. 2012 usiluje s dalšími žalobci o ustanovení veřejně přístupné účelové komunikace přes pozemek osob zúčastněných na řízení. Přitom o změnu příjezdové komunikace mohla zažádat kdykoli minimálně od r. 1997 a jako zastupitelka města Jáchymov se mohla zasadit o změnu dopravní infrastruktury na sídlišti Nové Město. Nicméně předchozí právní normy na úseku územního plánování a stavebního zákona neumožňovaly komunikaci právně ustanovit (ochranné pásmo místní komunikace, venkovní požární prostor dřevostaveb určených k bydlení, hygienické předpisy pro imise, prostorové požadavky na šíři přístupové komunikace, ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody apod.). Osoby zúčastněné na řízení doplnily, že odvoz komunálního odpadu je realizován z místní komunikace, nikoli od domu, za což je poskytována sleva, a zimní údržbu pozemků na svahu si majitelé zajišťují svépomocí.

12. K tvrzení o naplnění třetího znaku veřejně přístupné účelové komunikace žalobci dle osob zúčastněných na řízení nedoložili jediný důkaz. Správní orgán provedl rozsáhlé dokazování a dospěl k závěru, že na dotčeném pozemku p. č. x se veřejně přístupná účelová komunikace nenachází. Pozemek je naopak omezen věcným břemenem, kterým předchozí majitel, MÚ Jáchymov, zajistil přístup na pozemek pro možnost oprav a údržby inženýrských sítí. Dle názoru osob zúčastněných na řízení se jedná o kvalifikovaný nesouhlas se vstupem neomezeného okruhu osob, tedy veřejnosti. Uvedený kvalifikovaný nesouhlas s veřejným užíváním pozemku byl stvrzen kupní smlouvou v r. 2006. Ve spisovém materiálu se nachází podklady k opravě el. sítě v daném místě (z r. 1988–1989), kde je doslovně uvedeno, že je nutné vyžádat souhlas majitele pozemku p. č. x ke vstupu na pozemky. Pokud by již v tomto časovém období existovala veřejně přístupná účelová komunikace, nebylo by nutné ze strany správního orgánu zajišťovat svolení vlastníka k užívání pozemku. Naopak správní orgán dohledal, že podklady pro udělení stavebního povolení k objektům na pozemcích účastníků řízení určují jako přístupovou obslužnou komunikaci shora uvedenou místní komunikaci, v jednom případě „cestu pod lesem“. V daném případě se nemůže jednat o konkludentní souhlas s užíváním pozemku p. č. x jako veřejně přístupné účelové komunikace, neboť prokazatelně existovala a existuje právní překážka v podobě závazných norem na úseku územního plánování a stavebního zákona.
13. K naplnění čtvrtého definičního znaku veřejně přístupné účelové komunikace osoby zúčastněné na řízení uvedly, že existují dvě alternativní veřejně přístupné účelové komunikace, které se v lokalitě nachází tzv. odněpaměti. Trasa ze silnice č. 22137 vede na pozemek p. č. x, dále přes pozemek p. č. x na pozemek p. č. x, kde se nachází hotel a dependence Petr a dvě odstavná parkoviště pro klienty. Odtud lze pokračovat na pozemky žalobkyně c) (p. č. x) a žalobců a) a b) (p. č. x). Trasa je opatřena šterkem, v části je opravena asfaltovým recyklátem. Správu této trasy prováděl vždy provozovatel hotelu Petr, po oplocení pozemku osob zúčastněných na řízení od r. 2007 na údržbě spolupracují také žalobci. Z nápomocného přístupu vlastníka pozemku p. č. x lze vydedukovat konkludentní souhlas s užíváním trasy jako veřejně přístupné účelové komunikace, která zajišťuje dopravní obslužnost neomezenému okruhu osob včetně žalobců. Vadou tohoto alternativního přístupu je fakt, že v zimě si sjízdnost zajišťují uživatelé svépomocí. Tvrzení žalobců o tom, že se jízdou po této trase dopouštějí protiprávního jednání, je účelové a nemá oporu v zákoně. Trasu žalobci využívají minimálně od r. 2007 bez omezení, otec

žalobkyně c) ji používal i před oplocením pozemku p. č. x. Vztahu mezi lesním zákonem a zákonem o pozemních komunikacích se Nejvyšší soud ČR věnoval v rozsudku ze dne 22. 2. 2006, sp. zn. 33 Odo 449/2005. Lesní cesty, které slouží jako příjezd k zastavěným pozemkům, jsou vyňaty ze zákazu používání motorovými vozidly, a to z hlediska ochrany zájmu vlastníků těchto staveb. Vzhledem k tomu, že se na pozemku p. č. x nacházela pozemní komunikace minimálně v r. 1951, jde o cestu odnepaměti, což se podařilo potvrdit fotografiemi, listinným důkazem i výpovědí svědků. Majitel pozemku cestu zpevňoval a aktivně nebránil jejímu veřejnému užívání, tato cesta obsluhuje hotel a dependence Petr, splňuje všechny čtyři znaky veřejně přístupné účelové komunikace. Zákonné znaky veřejně přístupné účelové komunikace splňuje také pozemní komunikace na pozemku p. č. x, kdy cesta byla prokázána již v r. 1951.

14. V případě druhé trasy z místní komunikace na pozemku p. č. x na pozemek p. č. x se jedná o pozemní komunikaci evidovanou ve veřejné listině (vlastník město Jáchymov). Tato komunikace v minulosti volně přecházela v lesní cestu, která teď slouží jako příjezd na parkoviště k hotelu Petr. Průběh této pozemní komunikace byl přerušen na pozemku p. č. x stavbou terasy u hotelu Petr. Žalobci ve správním řízení tvrdili, že tato trasa zanikla. Poslední zaměření a zápis věcného břemene k této pozemní komunikaci ve veřejné listině proběhl v r. 2015, ani tuto změnu žalobci zřejmě nepřipomínkovali. Od hranice pozemku k obytným budovám je vzdálenost cca 15 m. Po drobné terénní úpravě je i tato cesta sjízdná motorovým vozidlem. V minulosti otec žalobkyně c) užíval tuto trasu k dopravě dříví na otop pomocí traktoru, traktor parkuje ve zkolaudované garáži žalobkyně c) dodnes. Vadou této trasy je opět zajištění sjízdnosti v zimě.
15. Existenci alternativních přístupů k objektům potvrdili i svědci. V řízení se podařilo prokázat, že k objektům žalobců vedou alternativní přístupy, a osoby zúčastněné na řízení se nedomnívají, že by oplocení jejich pozemku zapříčinilo krácení práv žalobců. Žalobci si nemohou vynucovat pomocí správního řízení jinou přístupovou cestu, než jaká byla stanovena v rámci kolaudačního řízení k jednotlivým obytným objektům v době výstavby. Pokud příjezdovou komunikaci neřešili vlastníci objektů ve spolupráci s příslušným stavebním úřadem, nemůže za tuto situaci nést odpovědnost současný vlastník pozemku p. č. x. Je nemorální, aby si ve specifických klimatických podmínkách, kde je běžná vyšší sněhová pokrývka, žalobci nárokovali zajištění denní dostupnosti svých objektů a trasu si vybírali podle pohodlnější sjízdnosti v zimě.
16. K doplnění žaloby osoby zúčastněné na řízení uvedly, že ze strany žalobců jde o účelově podané žádosti, kterými se snaží podpořit svůj názor, že nemají žádnou přístupovou komunikaci ke svým obytným objektům. Žalobci mohli žádosti o zřízení přístupové komunikace podat kdykoli ještě před oplocením nebo prodejem dotčeného pozemku, ale neučinili tak. Žalobci za celou dobu správního řízení nedoložili, jakým způsobem jim oplocení pozemku p. č. x brání v užívání, obsluze a údržbě jejich nemovitostí. Osoby zúčastněné na řízení navrhli zamítnutí žaloby.
17. V podrobnostech soud odkazuje na plný text vyjádření na č. l. 24-26 spisu.

VI.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení 3) a 4)

18. Osoby zúčastněné na řízení plně odkázaly na úkony a vyjádření, učiněné jejich zmocněncem a osobou zúčastněnou na řízení 2), a uvedly shodnou argumentaci k věci. Zdůraznily, že je potřeba zvážit zájem osob zúčastněných na řízení na zajištění klidného

rodinného celoročního bydlení.

VII.

Posouzení věci soudem

19. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O věci samé rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobci i žalovaný s tím vyslovili souhlas.

VIII.

Rozhodnutí soudu

20. Soud neshledal žalobu důvodnou.
21. Předmětem sporu je otázka, zda byly v posuzovaném případě naplněny dvě z podmínek nutných pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace podle zákona o pozemních komunikacích na pozemku OZNŘ p. č. x, v k. ú. x - souhlas vlastníka komunikace s obecným užíváním a nutná komunikační potřeba.
22. Pokud se jedná o souhlas vlastníka komunikace s obecným užíváním, pak žalobci argumentují tím, že s užíváním cesty vyslovil souhlas předchozí vlastník pozemku (tj. město Jáchymov), když dlouhodobě nečinil nic, čím by veřejnosti v užívání cesty bránil. Právě tato otázka, tj. zjištění skutkových okolností, z nichž by bylo možné dovozovat vyslovení konkludentní souhlasu předchozího vlastníka, či naopak to, že k souhlasu s užíváním komunikace nedošlo, byla důvodem, proč zdejší soud přistoupil rozsudkem ze dne 30. 9. 2014, č. j. 57 A 19/2013 – 217 (dále jen „zrušující rozsudek“) ke zrušení předcházejícího správního rozhodnutí v této věci. Žalovaný neučinil v původním řízení dostatečná skutková zjištění (zejména šlo neprovedení výslechů svědků a listinných důkazů), aby se k této otázce mohl jasně vyjádřit. Soud v této souvislosti předesílá, že v navazujícím řízení se správní orgány plně řídily závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku a provedly rozsáhlé dokazování ve snaze objasnit okolnosti, z nichž by bylo možné nepřímou dovozovat souhlas či nesouhlas vlastníka s obecným užíváním komunikace, když byla vyslechnuta řada svědků, kteří mají k místu vztah, zároveň se správní orgány zabývaly i důkazy listinnými (výstupy ze stavebních řízení týkajících se sousedních nemovitostí, kupní smlouvou k pozemku, smlouvou o zřízení věcného břemene, podklady z jednání zastupitelstva města Jáchymova týkající se prodeje pozemku). V tomto směru není správním orgánům co vytknout.
23. Po provedeném hodnocení zjištěných skutkových okolností (viz strana 22 prvoinstančního rozhodnutí) dospěl prvoinstanční orgán k závěru, že *„jsou zde důvodné pochybnosti o souhlasu vlastníka města Jáchymov s užíváním cesty neomezeným okruhem osob – veřejností.“* Žalovaný tento názor následně plně aproboval. Poté, co se soud seznámil s obsahem správního spisu, má ve shodě se správními orgány za to, že z provedených důkazů jednoznačně nevyplývá, že by konkludentní souhlas vlastníka byl udělen. V prvé řadě je nezbytné zdůraznit, že z listinných důkazů existence účelové komunikace nijak nevyplývá – účelová komunikace není zmíněna v kupní smlouvě, na jejímž základě došlo k převodu vlastnictví k pozemku p. č. x z města Jáchymova na OZNŘ (tato okolnost přitom podle

názoru soudu svědčí ve prospěch závěru o neexistenci komunikace, neboť pokud by byl pozemek stížen takto zásadní právní vadou, jistě by bylo namístě ji ve smlouvě výslovně uvést), na kupní smlouvu dále navazuje i smlouva o věcném břemenu zajišťující přístup k inženýrským sítím na pozemku p. č. x. Jak již soud uvedl zrušujícím rozsudku, obsah této smlouvy dále podporuje závěr o neexistenci účelové komunikace na pozemku, neboť pokud by přes pozemek byla vedena veřejně přístupná cesta, pozbývalo by zřízení zvláštního titulu, který by umožňoval přístup na pozemek specifickému okruhu osob, smyslu. Ani z listin týkajících se stavebních řízení v okolí pozemku (stavební povolení ke garáži na pozemku žalobců, stavební dokumentace k rekonstrukci objektu na pozemku pana J. p. č. x) nijak nevyplývá, že by přes pozemek OZNŘ měla procházet účelová komunikace. Pokud se jedná o obsah svědeckých výpovědí, pak někteří se svědků (pan G., starosta města, pan K., starosta města v době prodeje pozemků OZNŘ) o komunikaci na pozemku p. č. x nic neví, jiní svědci obecně uvádějí, že po cestě se jezdilo, nebyla však v zimě udržována, ani jí nevyužívali popeláři (pan M., místní rezident), projektant rekonstrukce objektu na pozemku pana J. uvedl, že k přístupu na staveniště byla užívána lesní cesta, případně byl stavební materiál dopravován jeřábem přímo z místní komunikace. Vedení účelové komunikace přes pozemek OZNŘ naopak jasně vyplývá z tvrzení pana K. (zastupitele v době prodeje pozemků OZNŘ), který uvádí, že při jednání zastupitelstva na účelovou komunikaci výslovně upozorňoval a s prodejem pozemku OZNŘ nesouhlasil – věrohodnost této výpovědi však zásadním způsobem snižuje obsah záznamu z daného jednání zastupitelstva, neboť ani jedna z těchto tvrzených skutečností ze záznamu nevyplývá. Ve prospěch skutkové verze reality prezentované žalobci pak svědčí i skutečnosti uvedené paní K. (vedoucí stavebního úřadu) a paní B. (tato využívala jeden z objektů v sousedství pozemku OZNŘ k rekreaci), které shodně vypověděly, že pozemek ve vlastnictví OZNŘ byl využíván k přístupu k sousedním nemovitostem. Jak už bylo uvedeno shora, z obsahu právě citovaných důkazů není podle názoru soudu jednoznačně možné dovodit udělení souhlasu s obecným užíváním právním předchůdcem OZNŘ, neboť z listinných důkazů vyvstávají indicie jasně zpochybňující existenci veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku, a svědecké výpovědi nejsou v dostatečném vzájemném souladu, aby z nich jednoznačně vyšla najevo skutková verze reality, která by vyvrátila pochybnosti vyplývající z relevantních listin. Za situace, kdy ve věci bylo učiněno vyčerpávající dokazování, a přesto se nepodařilo jednoznačně odpovědět na otázku udělení souhlasu s obecným užíváním, je nebytné v pochybnostech chránit vlastnické právo OZNŘ, které by bylo při deklarování existence komunikace značně omezeno, a uzavřít, že tato podmínka pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace nebyla v projednávané naplněna.

24. Správní orgány stran dalšího předpokladu nutného pro vznik účelové komunikace – komunikační potřeby - uzavřely, že k nemovitostem žalobců existují dva možné přístupy – buď z místní komunikace na pozemku p. č. x (ve správních rozhodnutích je nesprávně uvedeno p. č. x, pozn. soudu) nebo alternativně od silnice III/22137 po cestě na pozemcích p. č. x, x a x. S ohledem na skutečnost, že vymezení přístupu k nemovitostem žalobců představovalo mezi účastníky (resp. lépe řečeno mezi žalobci a OZNŘ) klíčovou spornou otázku, jíž se týkala převážná většina argumentace obou stran, a zároveň s přihlédnutím ke značné délce trvání sporu, která nepřijatelně zasahuje do právní jistoty žalobců a OZNŘ, nařídil soud na výše uvedených pozemcích místní šetření, které proběhlo dne 25. 9. 2019 za účasti žalobců a OZNŘ, aby senát 57 mohl nezprostředkovaně vnímat místní poměry za účelem zvýšení přesvědčivosti odůvodnění rozsudku ve vztahu k posouzení, zda závěry správních orgánů ob stojí. Po seznámení se s obsahem správního spisu a provedeném

místním šetření je soud přesvědčen, že ani poslední znak účelové komunikace nutný pro prohlášení účelové komunikace na pozemku OZNŘ není naplněn. Je třeba si uvědomit, že účelová komunikace slouží ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích „*ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*.“ S ohledem na skutečnosti uvedené žalobci jak v žalobě, tak i v rámci správního řízení, mělo být účelem tvrzené účelové komunikace spojení nemovitostí žalobců s ostatními pozemními komunikacemi. Za této situace pak bez dalšího ob stojí závěr správních orgánů, že k realizaci daného účelu není nezbytná existence zvláštní komunikace, neboť pozemky žalobců (p. č. x, p. č. x) přímo navazují na místní komunikaci vedenou po pozemku x. Jak se soud přesvědčil při místním šetření, prvoinstanční orgán ve shodě se skutečností uzavřel, že domy žalobců se nacházejí zhruba 15 metrů od hranice pozemku v mírném cca 2 metry vysokém snahu. Za těchto místních poměrů nelze vůbec hovořit o nutné komunikační potřebě, neboť pozemky žalobců jsou již v současné době napojeny na komunikační síť tím, že k nim bezprostředně přiléhá místní komunikace, přičemž nic nebrání žalobcům (kromě vzniku dodatečných nákladů), aby za účelem zvýšení svého komfortu při přístupu k budovám, které jsou součástí jejich pozemků, nechali zhotovit příjezd k budovám přímo od přilehlé místní komunikace. Pokud se jedná o alternativu příjezdu k nemovitostem žalobců od silnice III/22137 po cestě na pozemcích p. č. x, x a x, pak mají žalobci pravdu v tom směru, že správní orgány toliko konstatovaly její existenci, aniž by se blíže zabývaly jejími parametry či tím, zda je pro žalobce volně přístupná. Toto pochybení však s ohledem na výše uvedený závěr o napojení na místní komunikaci, který ob stojí bez dalšího, nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

25. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

IX.

Odůvodnění neprovedení důkazů

26. Soud neprovedl žalobci navržené důkazy listinami - vyjádřeními Lesů ČR, s. p., a Městského úřadu Jáchymov, k alternativním přístupovým trasám, neboť provedení těchto důkazů nebylo nutné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

X.

Náklady řízení

27. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly a nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
28. Podle § 60 odst. 5 s.ř.s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že soud neuložil osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost, nemohly jim vzniknout náklady podle § 60 odst. 5 s.ř.s. Soud neshledal ani důvodů zvláštního zřetele hodných, které by přiznání nákladů řízení osobám zúčastněným na řízení odůvodňovaly, proto rozhodl, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň dne 26. 9. 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu